

**SE IKKE PÅ VÅRE SYNDER,
MEN PÅ DIN KIRKES TRO**

*”Hvem kjente Herrens tanke,
eller hvem var hans rådgiver?”¹*

”Gud er Gud om alle land lå øde. Gud er Gud om alle mann var døde,” skrev Herr Petter (Dass) som en forklaring på troens første artikkel: *”Jeg tror på Gud fader.”*

I lignelsen i dagens evangelietekst møter Gud oss på samme vis: som en Gud som overgår enhver menneskelig forestilling og antagelse. Han møter oss som den totalt uforutsigbare. Likevel kan vi helt og fullt stole på Ham, fordi han holder sine løfter. Han holder det Han har lovet. Derfor er Gud *rettferdig*.

Som mennesker ser vi stykkevis, som i et speil og som en gåte. Likevel er det mulig å tro. For troen krever ikke at vi forstår alt. Det er vel heller slik at vi tror, for i det hele tatt å kunne forstå...?

Den forstand, eller visdom, som troen fører med seg, gis oss i og gjennom Kirkens liv; forkynnelsen, bønner, feiringen av de hellige sakramentene og kirkeårets rytme med fest og faste.

Og det er dette denne lignelsen faktisk handler om: det nye liv med Gud vi gis av Kristus i og gjennom Kirken.

¹ Rom 11,34

Denne lignelsen om arbeiderne i vingården er tolket på forskjellig vis gjennom historien. Det er likevel på det rene at bonden, eller husholderen vi her hører om, det er Gud selv.

Vingården er blitt sett på som et bilde av livet som er gitt oss. Og vingårdsarbeiderne som blir innleiet er et bilde på mennesker som kommer til tro; noen tidlig i livet, andre noe senere. Ja, noen mennesker endog helt i slutten på livet. Alle får den samme lønn: for det kan hverken gis mer eller mindre enn liv og salighet. Å nøye seg med mindre, er å gå glipp av alt, og hvem kan be om mer enn det maksimale?

En annen tolkning av hva vingården her et bilde på, er Kirken, Guds utvalgte folk – det folk Gud Herren aldri slutter å nære omsorg for – den vingård som ved Guds nåde og omsorg alltid bærer frukt.

Den hellige Gregor, i Kirkens tradisjon kalt ”Den store”, peker i en av sine prekener på hvordan Gud går tidlig ut for å dyrke sin vingård. Han begynner allerede ved verdens begynnelse, og han holder på inn-til til dens ende. Han holder aldri opp med å kalle ledere og dommere, profeter og forkynnere for å utruste det utvalgte folket sitt, til å gi det lærdom og til å formane.²

² Homilia 19 i Evang. post principium

Dagen i tekstens vingård viser til frelseshistorien, forkynner St. Gregorios: Den tidlige morgen, fortsetter, er tiden frem til Noah. Tiden fra den tredje til den sjette time, er tiden mellom Noah og Abraham. Tiden mellom den sjette og niende timen, er tiden mellom Abraham og Moses, mens tiden mellom den niende time og den ellevte, peker på tiden fra Moses av og til Herrens komme: **Han** ble født inn i vår verden i den ellevte time... den siste tid som varer til tider og stunder ikke mer regnes, og da regnskapet for den enkelte sjel skal gjøres opp.

Helt fra tidenes morgen handler Herren i nåde mot dem han har skapt. Han gir jorden å spire og å bære frukt, og han oppfyller det vi ber om i borbønnen vår: ”*alles øyne vendes mot deg, og du gir dem deres føde til rette tid.*”

Igjen og igjen kaller Han menneskeslekten til fellesskap med seg gjennom Kirken, på tross av at den samme menneskeslekten igjen og igjen vender hans kall, kirken og livet ryggen.

Vi hører selv til dem Herren kalte til arbeid i den 11. time, for det er i Kristus vi er kalt. Vi lever og virker i Kirkens tid, det som siden Augustin er blitt tolket som **Tusenårsriket** fra Åpenbaringsboken: den tid Kirken skal ha herredømme fordi Satan for en periode skal være bundet.

Mangt og mye peker på at denne perioden snart kan være over: den nåværende biskop av Rom har antydnet at tiden der Kirken til nå har

vært en majoritet og en maktfaktor i verdens historie, nå er i ferd med å bli avløst av en tid som mer vil ligne de kristnes situasjon før Konstantins rikskirke: bevegelsen går fra basilikaer til huskirker, fra trygghet til mulig forfølgelse, fra å være premissleverandør for landets forfatning og lover til en minoritet som må velge Guds ord og lover som premiss for sine handlinger.

Det er lett å tenke at det må være lettere å leve som kristne i medgang enn å tro i trengsel og motgang. Det tror jeg ikke er tilfelle: Kirken har alltid hatt størst vekst under forfølgelse og motgang, og martyrene er fremdeles Kirkens mest fruktbare åkersæd.

I medgang eller i motgang, er vår oppgave som kirke og som enkeltlemmer er likevel den samme: å utholde den oppgave vi er satt til å utføre; for bare den som holder ut til enden, får sin lønn utbetalt. Venner, hold ut, den tolvte time er nær...!

Dagens tema handler derfor om hva vi skal gjøre: å arbeide trofast i det kall og med den oppgave Herren har satt oss. Men tjenesten vår bygger på Herren kall og utvelgelse; vår dåp, at vi er salvet, utrustet og sendt.

Det er Herren, den trofaste som kaller, utruker og sender. Han er Gud om alle mann var døde, og alle land øde. Derfor kan vi og holde ut, og i liv og tjeneste være til ære for Faderen, Sønnen og Helligånden, som var, er og blir den éne sanne Gud fra evighet og til evighet.